

23.09.2020

Ärende/13

§ 229

Den av ledamoten Kati Juva väckta motionen om utveckling av sysselsättningen och arbetsverksamheten för personer med intellektuell funktionsnedsättning

HEL 2020-001930 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

Stadsfullmäktige förutsätter då motionssvaret godkänns att stadsstyrelsen reder ut möjligheterna för staden att sysselsätta fler partiellt arbetsföra. (Kati Juva)

Stadsfullmäktige förutsätter att möjligheterna att bedöma grunderna för flitpenningen till de personer med intellektuell funktionsnedsättning som deltar i arbetsverksamheten utreds så att debiteringen för nödvändigt uppehälle inte överstiger det belopp som betalas för arbetet. Enligt handikapprådets utlåtande är det lätt hänt att flitpenningen blir mindre än exempelvis priset på lunchen som klienten måste betala. (Mirita Saxberg)

Behandling

Under diskussionen framställdes två förslag till hemställningsklämmor:

Ledamoten Kati Juva understödd av ledamoten Atte Harjanne föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter då motionssvaret godkänns att stadsstyrelsen reder ut möjligheterna för staden att sysselsätta fler partiellt arbetsföra.

Ledamoten Mirita Saxberg understödd av ledamoten Mari Rantanen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att möjligheterna att bedöma grunderna för flitpenningen till de personer med intellektuell funktionsnedsättning som deltar i arbetsverksamheten utreds så att debiteringen för nödvändigt uppehälle inte överstiger det belopp som betalas för arbetet. Enligt handikapprådets utlåtande är det

23.09.2020

Ärende/13

lätt hänt att flitpenningen blir mindre än exempelvis priset på lunchen som klienten måste betala.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Omröstningsordning

Hemställningsklämmarna togs särskilt upp till omröstning.

3 omröstningen

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter då motionssvaret godkänns att stadsstyrelsen reder ut möjligheterna för staden att sysselsätta fler partiellt arbetsföra.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 85

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinälouma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Kati Juvas förslag till hemställningskläm.

4 omröstningen

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att möjligheterna att bedöma grunderna för flitpenningen till de personer med intellektuell funktions-

23.09.2020

nedsättning som deltar i arbetsverksamheten utreds så att debiteringen för nödvändigt uppehälle inte överstiger det belopp som betalas för arbetet. Enligt handikapprådets utlåtande är det lätt hänt att flitpenningen blir mindre än exempelvis priset på lunchen som klienten måste betala.
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 85

Alviina Alametsä, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Eveliina Heinälouoma, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Petra Malin, Otto Meri, Sami Muttillainen, Björn Månsson, Dani Niskanen, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Mari Rantanen, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Wille Rydman, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Ilkka Taipale, Lilja Tamminen, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Paavo Väyrynen, Ozan Yanar

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Mirita Saxbergs förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Kati Juvan aloite
- 2 Lausunto, vammaisneuvosto, 9.6.2020
- 3 Lausunto, Yhdenvertaisuustoimikunta, 25.6.2020

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

23.09.2020

Ärende/13

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Kati Juva och 25 andra ledamöter föreslår i sin motion dels en utredning om hur man kan utveckla sysselsättningen, arbetsverksamheten och flitpenningen för personer med intellektuell funktionsnedsättning, dels ett särskilt åtgärdsprogram.

I riktlinjerna för stadsstrategin 2017–2021 konstateras att en fungerande stad ska bygga på jämställdhet, jämlikhet, stark social sammanhållning och en öppen verksamhet som alla kan ta del i. Stadsstyrelsen konstaterar att åtgärder för att öka sysselsättningen, det psykosociala välbefinnandet och jämlikheten för personer med funktionsnedsättning och för partiellt arbetsföra för närvarande vidtas i ett omfattande samarbete mellan olika sektorer. Syftet är att undanröja strukturella hinder och samla ihop sysselsättningsfrämjande åtgärder. De utvecklingsåtgärder som tagits upp i motionen och utlåtandena bereds bl.a. inom ramen för stadens likabehandlingsplan, rekrytering av personal, metoder för stödda arbeten och ett program för arbetsförmåga samt servicestrategin för arbets- och dagverksamhet för personer med funktionsnedsättning. Stadskansliet samlar åtgärderna och svarar för uppföljningen av hur de genomförs och hur effektiva de är.

Social- och hälsovårdsnämnden, handikapprådet och likabehandlingskommittén har gett utlåtande i ärendet. Svaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Kati Juvan aloite_
- 2 Lausunto, vammaisneuvosto, 9.6.2020
- 3 Lausunto, Yhdenvertaisuustoimikunta, 25.6.2020

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

23.09.2020

Ärende/13

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 09.09.2020 § 214

HEL 2020-001930 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 31.08.2020 § 494

HEL 2020-001930 T 00 00 03

Påttös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

24.08.2020 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 16.06.2020 § 102

HEL 2020-001930 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Kati Juvan ja 25 muun valtuutetun aloitteesta koskien kehitysvammaisten työllistymistä ja työtoiminnan kehittämistä:

”Aloitteessa on nostettu esiin sosiaali- ja terveystoimialallakin tärkeäksi tunnistettu tavoite. Työhönvalmennus on vaikuttava keino edistää vammaisten henkilöiden työllistymistä. Kehitysvammaisten työllistymi-

23.09.2020

Ärende/13

sen ja työtoiminnan kehittäminen on ollut ja on yksi vammaispalvelujen keskeinen tavoite vuosina 2019–2020.

Tuetun työllistymisen ja päivätoiminnan periaatteet vammaispalveluissa ovat:

1. Tuetun työllistymisen palvelu tähtää asiakkaan työllistymiseen avoimille työmarkkinoille työvalmentajan tuella. Asiakkaan työllistyessä hän saa työsopimuksensa mukaista palkkaa.
2. Työtoiminnan tavoite on tukea kehitysvammaisten henkilöiden työllistymistä osa- tai kokoaikaisesti työsuhteiseen palkkatyöhön tai edistää yhteiskunnallista sopeutumista. Työtoiminnan palvelussa työtehtäviä harjoitellaan toimintakeskuksissa ja osallistumispäivistä maksetaan työosuusrahaa.
3. Päivätoiminnassa asiakasta tuetaan vuorovaikutuksessa ja liittymään ympäröivään yhteiskuntaan sekä tarjotaan mielekästä toimintaa päiviin.

Tuetun työllistymisen palvelujen piirissä oli 248 asiakasta huhtikuussa 2020. Voimassa oleva työsuhde oli 145:llä asiakkaalla. Koronapandemian johdosta 27 asiakasta on lomautettuna, 14 on jäänyt työttömäksi. Työtä tehdään myös erityisjärjestelyin, 81 asiakasta käy normaalisti töissä työpaikalla.

Vammaispalvelujen työ- ja päivätoiminnan palvelustrategian laatiminen on aloitettu vuoden 2020 alussa, ja sen työstämistä jatketaan koronapandemiasta huolimatta. Tavoitteena on kartoittaa ja päivittää työ- ja päivätoiminnassa olevien asiakkaiden alueellista palveluiden tarvetta sekä tarvetta palveluiden sisältöjen kehittämiseksi. 2019 alkaen on lisätty tuetun työllistämisen palvelun saatavuutta Cäpsän, Töölön, Haavikon ja Vallilan yksiköiden asiakkaille. Jokaisessa yksikössä työskentelee liisäyksen seurauksena omia työvalmentajia.

Vammaistyössä on tiedostettu haasteet asiakasryhmän työllisyydessä. Sosiaali- ja terveystoimialan vammaistyössä voidaan nykyisillä tuetun työllistymisen resursseilla tukea noin 270 asiakasta, kuten aloitteessa on kuvattu. Tuetun työllistymisen kautta on vuoden 2019 aikana työllistynyt työsuhteiseen työhön yhteensä 195 asiakasta, joista 13 henkilöä on ollut työsuhteessa Helsingin kaupunkiin tai liikelaitoksiin.

Vammaisten henkilöiden työllistymiseksi Helsingin kaupungille tarvitaan osatyökykyisille henkilöille räätälöityjä tai sopivia työtehtäviä ja niiden täyttämiseksi vakansseja, joihin vammaiset työnhakijat voisivat työllistyä. Jotta vammaiset työntekijät voivat työllistyä kaupungin palkkatuetuihin työpaikkoihin, tarvitaan osa-aikaisia palkkatuettuja työpaikkoja.

23.09.2020

Tällä hetkellä Helsingin palkkatukityöpaikat ovat pääsääntöisesti koko-aikaisia. Palkkatuetun työn kohderyhmiin tarvitaan muutoksia, koska tällä hetkellä vaatimuksena on pitkään jatkunut työttömyys. Suurin osa vammaispalvelujen asiakkaista on työkyvyttömyyseläkkeellä, ja tästä johtuen työttömyysehto ei nykyisen tulkinnan mukaan täyty. Lisäksi on huomioitava, että asiakkaiden voimavarat eivät usein ensimmäisissä työsuhteissa riitä yli 30 tunnin viikkotyöaikaan. Monelle työskentely eläkkeeltä ja osa-aikaisena on tavoitteena.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että tulee selvittää, millä tavoin Helsingin kaupungin palkkatuetun työn ohjeisiin tulisi tehdä muutoksia yhteistyössä TE-toimiston kanssa, jotta palkkatuki voisi olla mahdollista myös työkyvyttömyyseläkkeellä oleville henkilöille, ja mikä näiden muutosten mahdollinen kustannusvaikutus olisi.

Lisäksi lautakunta esittää, että kaupunki pyrkii luomaan enemmän osa-aikaisia, kehitysvammaisille ihmisille henkilökohtaisesti räätälöityjä palkkatuettuja työpaikkoja. Eri toimialoilla voi käyttää työanalyysivälinettä, jotta työpaikolla tunnistetaan niitä työtehtäviä, jotka sopivat tukea tarvitsevalle henkilölle. Tällaisia voivat olla esimerkiksi asiantuntijoiden avustaminen.

Vammaistyö on mukana hakemassa valtionavustusta tällä hetkellä haussa olevaan työkykyohjelman mukaiseen kehittämistyöhön. Tavoitteena on saada rahoitusta tuetun työllistymisen menetelmien nykyistä laajempaan käyttöön sekä selkiyttää sosiaalihuollon työllistymistä edistävää palvelupolkua. Valtionavustusta myönnetään vuosille 2020–2022.

Työsuhteiden syntyminen vaatii räätälöintiä sekä tiivistä käytännön yhteistyötä työhönvalmentajien ja työnantajien välillä. Sopivien työpaikkojen löytämiseksi ja asiakkaan yksilöllisen polun toteuttamiseksi tulee työhönvalmentajien riittävä määrä turvata. Lisäksi tarvitaan yksilöllisiä koulutuspolkuja ammatillisen osaamisen hankkimiseksi. Esimerkiksi osatutkintoja tulisi voida hyödyntää nykyistä enemmän ja aiemmassa vaiheessa. Lautakunta esittää, että nykyisten työvalmentajien määrä ja tarve arvioidaan pikaisesti ja selvitetään mahdollisuudet hankkia tarvittaessa lisää työvalmennusta.

Helsingin kaupungin henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelmassa on 2019–2020 käynnistetty työ, jossa valmistuu vammaisten ja osa-työkykyisten työllistymispolun mallintaminen sekä toimijakokonaisuuden kuvaus. Vammaistyö on mukana tässä valmistelussa. Tavoitteena on muun muassa tunnistaa kaupungin sisäiset ja ulkoiset kumppanit sekä verkostot, tunnistaa ja kuvata rakenteelliset esteet ja ongelmat sekä tehdä toimenpidesuunnitelma niiden poistamiseksi. Työllistymis-

mahdollisuuksia tulee lisätä myös kaupungin sisällä. Tämä tulee tehdä yhteistyössä eri toimialojen välillä. Toimenpiteet vammaisten työllistymisen edistämiseksi, työhönvalmennuksen kehittämiseksi ja työpaikkojen räätälöimiseksi tehdään yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa.

Kaupungin tekemissä ulkopuolisten palvelujen hankinnoissa tulisi käyttää vielä nykyistä laajemmin työllisyyssehtoja, toisin sanoen edellyttää ulkopuolisilta toimijoilta myös osatyökykyisten työntekijöiden osaamisen ja potentiaalin hyödyntämistä.

Aloitteessa mainittua työosuusrahaa maksamalla pyritään osoittamaan palkkatyön tekemisestä koituva taloudellinen hyöty, joka on yksi motivoiva tekijä palkkatyössä käymiselle. Työosuusraha ei ole etuus, vaan asiakkaalle henkilökohtaisesti maksettava kannusteraha. Helsingin kaupungin työosuusrahan maksuperiaatteet on sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksellä 2.12.2014 § 14 linjattu vastaamaan Vantaan ja Espoon työosuusrahan maksuperiaatteita. Lautakunta esittää, että selvitetään työosuusrahan merkitystä ja kannustavuutta vammaisille itselleen ja erilaisia malleja sen kehittämiseksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Työllistyminen palkkatyöhön lisää kehitysvammaisten henkilöiden psykososiaalista hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa. Yksi todistetusti työllistymistä edistävästä keinoista on tuetun työllistymisen malli."

Käsittely

16.06.2020 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kuudennen kappaleen jälkeen seuraavat kappaleet:

Lautakunta katsoo, että tulee selvittää, millä tavoin Helsingin kaupungin palkkatuetun työn ohjeisiin tulisi tehdä muutoksia yhteistyössä TE-toimiston kanssa, jotta palkkatuki voisi olla mahdollista myös työkyvyttömyyseläkkeellä oleville henkilöille, ja mikä näiden muutosten mahdollinen kustannusvaikutus olisi.

Lisäksi lautakunta esittää, että kaupunki pyrkii luomaan enemmän osaaikaisia, kehitysvammaisille ihmisille henkilökohtaisesti räätälöityjä palkkatuettuja työpaikkoja. Eri toimialoilla voi käyttää työanalyysivälinettä, jotta työpaikolla tunnistetaan niitä työtehtäviä, jotka sopivat

23.09.2020

Ärende/13

tukea tarvitsevalle henkilölle. Tällaisia voivat olla esimerkiksi asiantuntijoiden avustaminen.

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 2:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kahdeksanteen kappaleeseen: "Lautakunta esittää, että nykyisten työvalmentajien määrä ja tarve arvioidaan pikaisesti ja selvitetään mahdollisuudet hankkia tarvittaessa lisää työvalmennusta."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 3:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon kolmanneksi viimeiseen kappaleeseen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Toimenpiteet vammaisten työllistymisen edistämiseksi, työhönvalmennuksen kehittämiseksi ja työpaikkojen räätälöimiseksi tehdään yhteistyössä vammaisjärjestöjen kanssa."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 4:

Jäsen Kati Juva: Lisätään lausunnon viimeiseen kappaleeseen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia: "Selvitetään työosuusrahan merkitystä ja kannustavuutta vammaisille itselleen ja selvitetään erilaisia malleja sen kehittämiseksi."

Kannattaja: jäsen Sami Heistaro

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Kati Juvan vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Vastaehdotus 5:

Jäsen Katju Aro: Työosuusrahan maksuperiaatteet tuodaan lautakunnalle uudelleen tarkasteltavaksi ennen valtuustokauden päättymistä.

Kannattaja: jäsen Sandra Hagman

1 äänestys

23.09.2020

Ärende/13

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan
EI-ehdotus: Vastaehdotus 5 (jäsen Katju Aro)

Jaa-äännet: 7
Tapio Bergholm, Sami Heistaro, Maritta Hyvärinen, Riia Järvenpää,
Seija Muurinen, Karita Toijonen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 3
Katju Aro, Sandra Hagman, Alekski Niskanen

Tyhjä: 3
Cecilia Ehrnrooth, Kati Juva, Touko Niinimäki

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 7 -
3 (tyhjää 3).

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi hyväksytyjen vastaehdotusten
osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

02.06.2020 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Pauliina Vähäpesola, työ- ja päivätoiminnan päällikkö, puhelin: 310 43155
pauliina.vahapesola(a)hel.fi
Katja Raita, vammaistyön johtaja, puhelin: 310 43149
katja.raita(a)hel.fi
Merja Jäntti, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 43715
merja.jantti(a)hel.fi